

Finanstilsynet
Att. Marianne Knudsen
mk@ftnet.dk

Carsten Holdum
Dok. 117.965

30. juni 2011

Høringsvar: Forslag til ændring af lov om investeringsforeninger m.v. – Bestyrelsessammensætningen i investeringsforvaltningsselskaber, jf. §98 i lov om finansiel virksomhed.

Forbrugerrådet og Dansk Aktionærforening har modtaget Finanstilsynets forslag til lovændring i høring den 27. juni 2011 og har følgende kommentarer:

Bestyrelsessammensætning

Forbrugerrådet og Dansk Aktionærforening støtter på det foreliggende grundlag ikke dette forslag. Der er væsentlige og modsatrettede interesser mellem opsparende, der sætter penge i investeringsforeningsbeviser, og de banker som formidler salget af investeringsforeningsbeviser og i øvrigt leverer serviceydelser til investeringsforeningerne. Forslaget vil yderligere svække opsparende's stilling, uden at der er grund til at antage, at eventuelle gevinster vil tilfalde opsparende.

Et investeringsforvaltningsselskab har, uanset ejerforholdene, en selvstændig funktion, der er et led i den strukturelle beskyttelse af investorende's interesser. Det er rigtigt, at en udnævnelse af en compliance ansvarlig vil styrke beskyttelsen af investorende's interesser, men kun i det omfang en compliance ansvarlig har et kompetent og tilpas uafhængigt organ at referere til. Det vil derfor være en svækkelse af den struktur, der skal være et værn om investorende's og andre eksterne interesser, hvis bestyrelsen i et investeringsforvaltningsselskab kan sammensættes således at et flertal af medlemmerne er ansatte hos ejeren eller ejerne.

Banker udnytter investeringsforeninger

Det er Forbrugerrådets og Dansk Aktionærforening's opfattelse, at hovedårsagen til de seneste års store antal konflikter mellem banker og deres kunder skyldes trepartsstrukturen med opsparende, investeringsforeningsselskaber (herunder investeringsforeninger), og banker som i praksis kontrollerer disse investeringsforeningsselskaber, herunder i stort omfang selv vælger, hvor meget provision man ønsker at modtage på den ene side, medens banken på den anden side yder kunder såkaldt gratis rådgivning, og dermed styrer kunderne valg af investering.

Fiolstræde 17
Postboks 2188
DK-1017 København K

Tlf. (+45) 7741 7741
Fax (+45) 7741 7742
Mail fbr@fbr.dk
Web www.fbr.dk

Det er beklageligt, at investeringsforeningernes bestyrelser, der formelt er uafhængige af bankerne og valgte på generalforsamlingen, ikke varetager investorenes interesser med større styrke. Det er erfaringer, der ikke støtter forslaget om, at flertallet af bestyrelsesmedlemmerne i et investeringsforvaltningsselskab skal kunne bestå af ansatte i den eller de ejende banker.

Uanset lovens værnsregler om at investeringsforeninger udelukkende skal handle i medlemmernes interesse, ses dette i stort omfang ikke at være tilfældet. Blot til illustration: investeringsforeninger tager navn efter deres kontrollerende bank, de køber helt overvejende deres ydelser hos den kontrollerende bank, og senest er investeringsforeninger også begyndt på at reklamere i det offentlige rum, med et layout der til forveksling ligner den kontrollerende bank.

Ydermere gør selve trepartsstrukturen det i vidt omfang umuligt for almindelige kunder at kende til disse pengestrømme og dermed kende interessekonflikten mellem banken og kunden. Kunden ser ikke, at banken har en interesse i at anbefale den investeringsforening, som yder højest provision, at banken har en interesse i at anbefale sin "egen" investeringsforening, som prompte køber sine serviceydelser i banken, at banken har en interesse i at anbefale investeringsforeninger med aktiv forvaltning, da den aktive forvaltning købes i banken og at banken har en interesse i at anbefale risikobetonede investeringer, da disse giver banken højere provision end mindre risikobetonede investeringer. Disse pengestrømme er ikke synlige for kunden, fordi der ikke udstedes en regning. Tværtimod har kunden umiddelbart grund til at antage, at banken betales for sit arbejde af kunden, når der betales kurtag. Men denne betaling er for banken af forsvindende betydning i forhold til de skjulte provisioner.

Trepartsstrukturen domineret af banken er uheldig ikke blot i forhold til investeringsforeninger, den anvendes tillige når banker selv er med til at designe finansielle produkter. Eksempler herpå er strukturerede produkter, Jyske Invest Hedge Markedsneutral Obligation, Kalvebod og Scandinotes. I alle tilfælde sker det store salg til private fordi banken har adgang til at give "gratis rådgivning" til sine kunder uden at behøve at oplyse om egne økonomiske interesse i produkterne.

Endelig gør vi opmærksom på, at forbrugerbeskyttelsesreglerne ifølge god skik-bekendtgørelsen og investorbekendtgørelsen om at en formidler af værdipapirer både skal oplyse kunden, når der modtages provision og skal gøre opmærksom på det, når man har en særlig interesse i produktet, ikke ser ud til at have nogen syn-derlig indvirkning på markedspladsen, og dermed ikke opfylder deres beskyttelsesformål.

Samlet er det Dansk Aktionærforenings og Forbrugerrådets opfattelse, at den nuværende konstruktion med investeringsforeninger, som reelt er kontrolleret af banksektoren giver anledning til betydelige uhensigtsmæssigheder, som med fordel kan løses. Det konkrete forslag til lovændring løser imidlertid ikke disse problemer.

Med venlig hilsen

Forbrugerrådet

Vagn Jelsø
Afdelingschef

Carsten Holdum
Cheføkonom

Dansk Aktionærforening

Charlotte Lindholm
Direktør

Dansk Aktionærforening
Amagertorv 9, 3. Sal.
Postboks 1140
1010 København K.
tlf. 45 82 15 91
www.shareholders.dk